عصر طویلگی در راه است

نمایش «عصر طویلگی» به نویسندگی علیرضا غفاری، تولید جدید گروه تئاتر «سولو» به طراحی و کارگردانی عماد سالکی برای اجرا آماده می‌شود. تمرین این نمایش سال گذشته به دلیل اعمال محدویت‌های کرونایی و تعطیلی سالن‌های نمایشی متوقف شده بود. امیر کاوه آهنین جان به همراه نادیا حسام، مجری طرح و مشاوران کارگردان نمایش عصرطویلگی هستند. / مهر

نشاط فضای اجتماعی با سرامیک!

مدیرکل دفتر هنرهای تجسمی در نشست خبری یازدهمین دوسالانه ملی سرامیک ایران، برگزاری چنین رویدادی را برای بهبود فضای اجتماعی و ایجاد نشاط عمومی مفید دانست. دیروز هادی مظفری توضیح داد: با کاهش شیوع کرونا شاهد دوسالانه سرامیک و مجسمه‌سازی خواهیم بود. دوسالانه ملی سرامیک ایران از ۹ آبان تا ۷ آذر در فرهنگسرای نیاوران برگزار می‌شود. / جام جم دیلی

با از سرگیری کنسرت‌ها در دوران پساکرونا، مردم با افزایش چشمگیر قیمت بلیت اجراهای موسیقی روبه‌رو شده‌اند

جبران از جیب مردم!

پیمان طالبی

ادبیات و هنر

بهار سال ۹۸ بود که قانونی در مجلس تصویب شد با این مضمون که ۱۰ درصد از درآمد اجراهای صحنه‌ای به نفع دولت کسر خواهد شد. این مسأله با حواشی و عکس‌العمل‌های فراوان از سمت جامعه موسیقی روبه‌رو و سبب شد که تهیه‌کنندگان قیمت بلیت کنسرت‌ها را افزایش دهند تا این برداشت ۱۰ درصدی دولت از کنسرت‌ها را جبران کنند. پس از مدتی با بالا گرفتن اعتراضات و عواقب بدی که این تصمیم به همراه داشت، مدیرکل دفتر موسیقی وزارت ارشاد اعلام کرد که اجراهای موسیقی ایرانی، موسیقی نواحی و موسیقی کلاسیک را از قانون کسر ۱۰ درصد جدا می‌کند. بهار امسال نیز برای مخاطبان موسیقی خالی از خبر بد نبود. موسیقی، بهاری بی‌کنسرت را پشت سر گذاشت و در عین حال اتفاق چندانی هم در حوزه تولید و انتشار قطعات تازه روی نداد. اما در تازه‌ترین اتفاقی که خاطر مخاطبان موسیقی را آزرده، رونمایی از قیمت جدید بلیت کنسرت‌هاست که به نوعی به جامعه موسیقی شوک بزرگی وارد کرده. در این گزارش چگونگی، علت یا علت‌های این پدیده را بررسی کرده‌ایم.

هر دقیقه ۳۰۰۰ تومان!

به‌تازگی در سایت‌های فروش بلیت کنسرت‌های موسیقی، خبر برگزاری چهار اجرای زنده در تالار وزارت کشور اعلام شده است. نزدیک‌ترین این اجراها از حیث زمانی، کنسرت ۲۵ تیرماه فرزاد فرزین و اجرای بعدی، کنسرت محسن ابراهیم‌زاده است که در تاریخ یکم مرداد برگزار خواهد شد. امید حاجیلی سومین اجرا را در دوم مردادماه روی صحنه می‌برد و در نهایت مهدی احمدوند ۱۹ مرداد را برای اجرا در این تالار برگزیده است. از بین این چهار اجرا، بلیت‌فروشی کنسرت‌های «فرزاد فرزین» و «امید حاجیلی» آغاز شده و قرار است این دو خواننده در تاریخ‌های اعلام شده، دو سئانس اجرای زنده را روی صحنه ببرند. اما نکته جالب توجه قیمت اجراهاست. قیمت بلیت هر دوی این کنسرت‌ها، از ۷۰ هزار تومان تا ۲۶۵ هزار تومان اعلام شده است! سقف ۲۶۵ هزار تومان برای یک اجرای موسیقی (که به‌طور متوسط ۹۰ دقیقه زمان دارد) یعنی مخاطب این اجراها به طور تقریبی دارد هر دقیقه ۳۰۰۰ تومان (دو هزار و نهصد و چهل و چهار تومان) برای هر اجرای موسیقی پرداخت می‌کند! با شرایط مشابهی که در دو کنسرت وجود دارد، پیش‌بینی می‌شود دو کنسرتی که هنوز قیمت‌هایشان اعلام نشده نیز همین رویه را در پیش بگیرند.

هرسال دریغ از پارسال

افزایش نامتعارف کنسرت‌های این دو خواننده به‌گونه‌ای است که اگر نسبت این افزایش قیمت را با آخرین کنسرت‌شان در سال گذشته بسنجیم، به عمق این رویداد و عواقب آن بیشتر پی خواهیم برد. قیمت بلیت آخرین کنسرت حاجیلی در سال گذشته در ۱۴ و ۱۵ اسفندماه در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی تهران، از ۷۰ تا ۱۸۵ هزار تومان اعلام شده بود. آخرین کنسرت فرزاد فرزین در سال گذشته نیز مربوط به اجرای ۲۳ و ۲۴ اسفند در هتل اسپیناس پالاس است که قیمت بلیت آن از ۶۰ الی ۱۹۰ هزار تومان مقرر شده بود. این یعنی افزایش ۸۰ هزار تومانی را در سال جدید شاهد بوده‌ایم. این در حالی است که محمد اللهیاری، رئیس دفتر موسیقی چندی پیش در گفت‌وگویی در پاسخ به گمانه‌زنی‌های افزایش قیمت کنسرت چنین گفته بود: «در جلسه‌ای که دفتر موسیقی با مدیران سالن‌ها داشت، به این نکته که با پذیرش ۵۰ درصد از تماشاچی‌ها، درآمد سالن‌ها و برگزارکنندگان کنسرت و هنرمندان کاهش خواهد یافت، توجه کردیم. توافق شد که سالن‌ها برای اجاره‌بهای خود نسبت به سال گذشته تا ۵۰ درصد تخفیف قائل شوند و هیچ‌گونه افزایش قیمت بلیت نداشته باشیم تا مردم در شرایطی که هم بیماری کرونا هست و هم در مضیقه اقتصادی هستند، برای حضور در کنسرت انگیزه داشته باشند.»

تهیه‌کنندگان چه می‌گویند؟

محمدحسین توتونچیان، از تهیه‌کنندگان حوزه موسیقی چندی پیش در گفت‌وگویی درباره خسارت‌هایی که به موسیقی در چند ماه گذشته وارد شده است، چنین گفت: «نخستین گروه‌ها شرکت‌های برگزارکننده موسیقی هستند که از این راه کسب درآمد دارند و صدمات مالی بسیاری را متقبل شده‌اند و علی‌الظاهر تا به امروز مبلغی دریافت نکرده‌اند. ضرر دوم شامل خانواده هنرمندان است که از این طریق امرار معاش می‌کردند یعنی حداقل ۳۰۰ خانواده به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم از درآمدهای حاصل از برگزاری کنسرت‌ها امورات زندگی خود را می‌گذرانند و همچنین تمام کسانی که در پشت صحنه برگزاری کنسرت هستند به‌صورت غیرمستقیم از گردش صنعت موسیقی محروم می‌شوند.»

از سویی دیگر طبق خبری که پیش از این اعلام شده بود، وجه تمامی بلیت‌های فروخته شده کنسرت‌های اسفند ماه به مردم عودت داده شد به‌طوری که هزینه کارمزد کارت به کارت این مبالغ، رقم بالایی را در تاریخ بلیت‌فروشی کنسرت‌ها به ثبت رساند. محمدحسین توتونچیان رقم عودت این وجه کارمزد در اسفندماه را نزدیک به ۸۰ میلیون تومان برآورد کرده است. شکی نیست که در چنین شرایطی ضرر و زیان بسیاری شامل هنرمندان و تهیه‌کنندگان موسیقی شده است، اما سوال اینجاست که آیا این زیان را باید با افزایش قیمت کنسرت‌ها از جیب مردم تامین کرد؟!

بیرون از ایران چه خبر است؟

به‌طور متوسط بلیت هر اجرای زنده موسیقی در کشورهای اروپایی ۹۶ دلار است که در مقایسه با بلیت تماشای یک فیلم در سینما (۹ دلار) ده برابر گران‌تر است. این نسبت در کشور ما نیز تا پیش از این در همین حدود بود (با درنظر گرفتن بلیت سینمای ۱۵ تا ۲۰ هزار تومانی و حداکثر بلیت ۲۰۰ هزار تومانی در کنسرت‌ها) اما بدون شک با افزایش قیمت کنسرت‌ها این نسبت به‌طور کامل برهم خواهد خورد.

همچنین با احتساب ۹۶ دلار برای هر اجرای موسیقی و نیز دلار ۱۹ هزار و ۵۰ تومانی (قیمت مصوب دیروز)، قیمت متوسط هر بلیت کنسرت در خارج از کشور یک میلیون و ۸۲۸ هزار و ۸۰۰ تومان خواهد بود، یعنی چیزی حدود هفت برابر قیمت کنسرت‌ها در کشور خودمان. اما باید دانست که حداقل حقوق یک کارگر در کشوری مثل آمریکا ۱۶۰۰ دلار است که با احتساب دلار ۱۹ هزار و ۵۰ تومانی (قیمت مصوب دیروز)، برابر ۳۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان است که در مقایسه با حقوق دومیلیون و ۶۰۰ هزار تومانی یک کارگر در ایران، دارای نسبت ۱۲ برابر است! از این منظر به طور کل می‌توان گفت گرچه قیمت کنسرت‌ها در کشورهای خارجی چندین برابر کشور ماست، اما میزان درآمد مردم نیز در کشورهای مذکور با نسبت عجیب و غریبی از ایران بالاتر است. کارگری با درآمد دو میلیون و ۶۰۰ هزار تومانی، اگر قرار باشد ۲۶۵ هزار تومان برای یک اجرای موسیقی هزینه کند، یعنی می‌بایست یک دهم درآمد خود را برای یک اجرای یک ساعت و نیمه از دست بدهد!

سکانس آخر: لغو غیرمنتظره بلیت‌فروشی‌ها!

البته دیروز خبری مبنی بر توقف بلیت‌فروشی کنسرت چهار خواننده یادشده منتشر شد. در این اتفاق ابتدا بلیت‌فروشی کنسرت امید حاجیلی به بخش «به‌زودی» سامانه انتقال و بلیت‌فروشی کنسرت سه‌خواننده دیگر نیز در این بخش قرار گرفت و به‌طور کامل حذف شد.

با آغاز دوباره کنسرت‌ها شوک بزرگی به علاقه‌مندان موسیقی پاپ وارد شده است؛ بلیت ۲۶۵ هزار تومانی!

ضمایر [او]

وقت قهوه قجری نیست

آتیلا پسیانی اجرای نمایشی را که پیش از شروع ویروس کرونا روی صحنه بود به بعد موکول کرد

زمستان ۹۸ قبل از این‌که ویروس کرونا از راه برسد و ترمز جهان را بکشد، سینما می‌رفتیم، کنسرت‌ها برقرار بود و نمایش‌هایی روی صحنه بودند از جمله «قهوه قجری» که آتیلا پسیانی بعد از ۲۰ سال دوباره آن را به صحنه برده بود، اما کرونا آمد و خیلی چیزها متوقف شد از جمله این نمایش.

حالا که خبرهایی از بازگشایی سالن‌های سینما و تئاتر به گوش می‌رسد، امید بود که نمایش قهوه قجری دوباره به صحنه برود، اما سرانجام پس از مدتی بررسی و گفت‌وگو با اداره کل هنرهای نمایشی، آتیلا پسیانی به این نتیجه رسید که اجرای تئاترش را به زمانی دیگر موکول کند.

او این نمایشنامه را با نگاهی به هملت ویلیام شکسپیر نوشته و نوید محمدزاده، هوتن شکیبا، اصغر پیران، نوید جهان‌زاده و روح ا... حق‌گوی لسان بازیگرانش هستند.

امیرحسین دوانی که در این نمایش به عنوان دستیار کارگردان حضور دارد به ایسنا گفته است، اجرای نمایش فعلا منتفی است و ترجیح می‌دهند آن را به زمانی دیگر که شرایط بهتر شده باشد، موکول کنند. دوانی با اشاره به پروتکل اداره کل هنرهای نمایشی برای بازگشایی تئاتر در دوران کرونا گفت: در این پروتکل اعلام شده نیمی از ظرفیت سالن باید خالی بماند، ولی هیچ کس مسؤولیت زیانی را که به گروه‌ها وارد می‌شود، به عهده نمی‌گیرد. پیشتر مذاکراتی در مورد کسر بخشی از ۲۰ درصد سهم انجمن هنرهای نمایشی از فروش این نمایش، کمک هزینه اجرا و خسارت کرونا برقرار بود، ولی هنوز در این موارد به نتیجه قطعی نرسیده‌اند و اگر و اماهای بسیار دارند. از آنجا که با تصمیمات قطعی اداره کل هنرهای نمایشی درباره جبران خسارت گروه‌های تئاتری روبه‌رو نیستیم، بهتر دیدیم اجرای خود را به زمانی دیگر که شرایط بهتری وجود داشته باشد، موکول کنیم.

این چنین شد که قهوه قجری به زمانی دیگر موکول شد؛ لابد به زمانی که به ویروس کرونا غلبه کرده باشیم یا راهی پیدا شود که تمام سالن پر شود از تماشاگر.

آژانس عکس آنادولی

عکس:

خوشنویس ترک در استانبول است. ترک‌ها در ثلث و نستعلیق و شکسته نستعلیق یکسره هنری ایرانی است

«مثنوی» مولانا

دیگر کشوران مدعی: ترکیه و افغانستان

وضع ثبت در یونسکو: مشترک بین ایران، ترکیه و افغانستان

خب می‌دانید که دولت ترکیه مولوی را به عنوان شاعر ترک معرفی می‌کند. جهان هم که او را به عنوان «رومی» می‌شناسد. در سال ۲۰۰۷ ثبت پرونده جهانی «هشتصدمین زادسال مولوی» با نام «مولانا جلال‌الدین بلخی رومی» توسط کشور ترکیه انجام گرفت. بعدها ایران توانست دست‌کم در ثبت «مثنوی» مولانا با افغانستان و ترکیه شراکت کند.

عددسوم

عکس‌های درخت گردو

۲۳

فرصت کمی نیست، اما تا چشم بگذارید تمام می‌شود؛ فقط تا ۲۳ تیرماه فرصت دارید که به خانه هنرمندان بروید و عکس‌های فیلم سینمایی درخت گردو که محمدحسین مهدویان ساخته را ببینید. این عکس‌ها را مجید طالبی گرفته و از سالروز بمباران سردشت در گالری زمستان خامه هنرمندان به نمایش گذاشته شده‌است.

عدد چهارم

جایزه کتاب کودک و نوجوان

۱۳۷۰

جایزه «کتاب ماه و سال کودک و نوجوان» به دبیری مصطفی رحماندوست در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار می‌شود و فعلا ۱۳۷۰ عنوان اثر به دبیرخانه رویداد ارسال شده‌است.

شنیدنی

روزی روزگاری ایران همراه با افغانستان

فیلمبرداری فیلم سینمایی «روزی روزگاری ایران» محصول مشترک سینمای ایران و افغانستان آغاز شد. این فیلم به نویسندگی و کارگردانی غلامرضا جعفری و تهیه‌کنندگی امیر زمستانی و غلامرضا جعفری در تهران تصویربرداری می‌شود و داستان خانواده‌ای افغان را که در یک ویلا سرایدار هستند، روایت می‌کند. / مهر

سینما [نقد]

نگاهی به فیلم سینمایی «کشتارگاه» ساخته عباس امینی

ظرفیت از دست رفته

فرهاد خالدی‌نیک

سینما

«کشتارگاه» شروعی میخکوب‌کننده دارد. قضیه پیداکردن جنازه‌ها و انتقال و دفن شبانه آنها به‌سرعت بیننده را وارد فضایی سرشار از تعلیق می‌کند. تعلیقی که انتظار می‌رود به کل زمان فیلم سرایت کند چراکه مشاهده همان چند سکانس آغازین، از وجود پتانسیلی مناسب جهت بسط و گسترش ماجرا حکایت می‌کند. با این حال هرچه از زمان فیلم می‌گذرد، نه‌تنها توقعات بحق ایجادشده برآورده نمی‌شود بلکه قصه فیلم و مسیر شخصیت اصلی‌اش وارد وادی دیگری شده به‌طوری‌که تغییر و چرخش شخصیتی قهرمان فیلم یکی از نشانه‌های ضعف در فیلمنامه اثر به‌حساب می‌آید. امیر (امیرحسین فتحی) شخصیتی که در ابتدا جسور، رام‌نشدنی و مطالبه‌گر می‌نماید در ادامه تبدیل به کاراکتری مطیع و فرمانبردار می‌شود که به‌سادگی تن به خواسته‌های جاه‌طلبانه متولی (مانی حقیقی) می‌دهد. شاید بتوان گفت مشکلات فراوان امیر در ماجرای پناهندگی‌اش به فرانسه، از او شخصیتی چنین سست و شکننده ساخته‌است ولی فیلم جز چند دیالوگ کوتاه، اطلاعاتی برای درک و تحلیل بهتر موضوع در اختیار مخاطب قرار نمی‌دهد.

از سوی دیگر فیلم به‌جای تمرکز بر شخصیت‌های اصلی و دغدغه‌های آنها، سراغ موضوعات و داستانک‌های دیگری نظیر قاچاق گوسفند زنده به کشورهای همسایه، سوداگری در بازار ارز و زیاده‌خواهی‌های آدم‌هایی نظیر متولی می‌رود. وقتی فیلم به سکانس پایانی می‌رسد گویی از فصل ابتدایی به پایان‌بندی پرتاب شده‌ایم و در پرده دوم و بخش‌های میانی، چیز دندان‌گیری نصیب‌مان نشده‌است. هرچند سکانس پایانی نیز به‌نوبه‌خود عجیب و سوال‌برانگیز به‌نظرمی‌رسد، چه این‌که در صحنه‌ای از فیلم، شاهد معدوم‌کردن دستگاه ضبط تصاویر دوربین مداربسته کشتارگاه توسط متولی هستیم و از نقطه‌نظر سایر شخصیت‌های فیلم، دلیلی مبنی بر خطاکار بودن وی در قتل هاشم و پسرعموهایش به چشم نمی‌آید. این‌که سرآخر همه شخصیت‌های اصلی و فرعی فیلم، متولی را مقصر دانسته و برای ازمیان‌برداشتن او به نوعی متحد می‌شوند، نکته عجیبی است. انگار که شخصیت‌های داخل فیلم نیز همچون تماشاگران، آن صحنه کذایی دوربین مداربسته را دیده و از اصل ماجرا باخبر شده باشند!

در این میان کم‌اثرترین کاراکتر فیلم، اسراء (باران کوثری) است که با این‌که از نظر زمانی، حضوری کم‌وبیش پررنگ در فیلم دارد ولی این حضور آنچنان منفعلانه و کم‌خاصیت است که به‌راحتی قابل حذف و چشم‌پوشی است. نه‌تنها عشق و علاقه احتمالی میان او و امیر، آنچنان که باید به تصویر درنیامده و در باور نمی‌گنجد بلکه انتقام‌گیری شخصی او در آخرین سکانس فیلم، که یادآور سکانس قتل در سردخانه است، فاقد تاثیرگذاری و غافلگیری لازم است.

با تمام این اوصاف فیلم به لحاظ بصری، اثری خوش‌ساخت و خوش‌رنگ‌ولعاب جلوه می‌کند. فیلمبرداری جالب توجه و استفاده مناسب از نورپردازی به‌خصوص در میزانسن‌های مربوط به کشتارگاه، به فیلم جذابیتی دوچندان داده‌است. جذابیتی فرمی که می‌توانست به مدد محتوایی دقیق‌تر و منسجم‌تر، «کشتارگاه» را در ردیف آثار قابل‌تامل این سال‌های سینمای ایران قرار دهد. فرصتی کم‌نظیر برای عباس امینی که حالا از دست رفته به نظر می‌رسد.